

Wykłady i pogadanki

Justyna Czupryniak

Wykłady

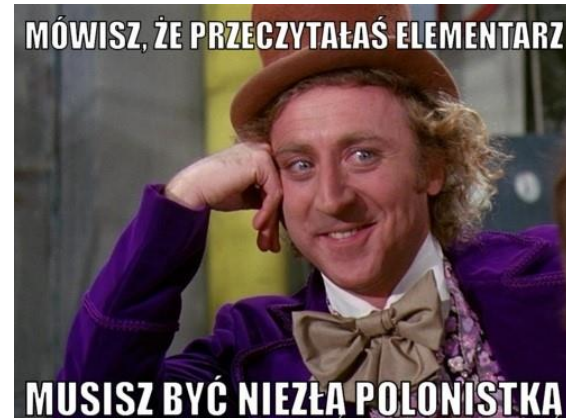
Zdaniem niektórych badaczy podawanie wiadomości przez nauczyciela zajmuje od **1/6** do **1/4** czasu lekcji.

Metody podające zwane też tradycyjnymi stosowane były od najdawniejszych czasów.

Podawanie wiadomości jest wciąż jednym z najpopularniejszych modeli nauczania zwłaszcza w szkołach średnich i wyższych.

Powody, dla których nauczyciel stosuje metodę podawczą.

Skutki stosowania metody podawczej

Wykład konwersatoryjny

Przykład lektury: *Kamienie na szaniec*

Temat zajęć: *Patriotyzm w czasach pogardy.*

• Wykład dotyczyłby historii Jana Bytnara od momentu zatrzymania przez gestapo aż do śmierci.

• Pytania przerywnikowe:

- Czym jest dla was patriotyzm?
- Czy należycie do harcerstwa?
- Co robicie na zbiórkach harcerskich?
- Jakie najtrudniejsze zadanie musieliście wykonać podejmując się próby harcerskiej?
- Czy wyobrażacie sobie, że wybucha wojna i musicie bronić kraju tak, jak Jan Bytnar i jego koledzy – harcerze?
- Czy jeśli mielibyście powierzony sekret, to umielibyście utrzymać go w tajemnicy nawet jeśli ktoś by was torturował?

Wykład interakcyjny

Temat kolejnych zajęć: **Wyrażanie opinii.**

- Zastanówcie się w domu, czym jest dla was opinia.
- Pomyślcie, jakie słowa wiążą się z wyrażaniem opinii.
- Przypomnijcie sobie, kiedy ostatni raz wyraziliście swoją opinię.

Pamiętaj!!!

Wykład interakcyjny zakłada zapoznanie się z problemem i zastanowienie się nad nim przed wykładem, dlatego chcąc skorzystać z tej metody przekazywania wiedzy, warto podać klasie temat kolejnej lekcji przynajmniej dzień wcześniej.

Wykład informacyjny

Temat: **Wojenna literatura faktu.**

Przykłady lektur:

- *Bitwa o Monte Casino* Melchiora Wańkowicza;
- *Dywizjon 303* Arkadego Fiedlera;
- *Droga wiodła przez Narvik* Ksawerego Pruszyńskiego;
- *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego;
- *Wspomnienia wojenne* Karoliny Lanckorońskiej;
- *Wojna futbolowa* Ryszarda Kapuścińskiego;
- *Nocni wędrowcy i Wszystkie wojny Lary* Wojciecha Jagielskiego;
- *Dziś narysujemy śmierć i Jakbyś kamień jadła* Wojciecha Tochmana.

Polega na podaniu gotowej wiedzy w naukowej postaci z uwzględnieniem terminologii właściwej danej nauce.

Dwa rodzaje wiedzy

DEKLARATYWNA

to wiedza o czymś lub że coś wchodzi w grę.

PROCEDURALNA

jest wiedzą o tym, jak coś wykonać.

Metody podające to sposoby, techniki mające pomóc uczniom w przyswojeniu wiedzy deklaratywnej, np. nowych wiadomości na jakiś temat.

Dwa rodzaje pamięci

PAMIĘĆ CZYNNA

miejsce, gdzie zachodzi świadoma praca umysłu.

PAMIĘĆ DŁUGOTRWAŁA

to w niej są przechowywane informacje po uprzednim zakodowaniu.

PAMIĘĆ DŁUGOTRWAŁA ODPOWIADA ZA GROMADZENIE 4 RODZAJÓW INFORMACJI:

- wiadomości słowne,
- umiejętności umysłowe,
- obrazy,
- epizody z życia.

Pogadanka

Pogadanka należy do najstarszych metod nauczania, a za jej twórcę uznaje się greckiego filozofa Sokratesa.

Inne nazwy to pogadanka sokratyczna lub heurystyczna albo krótko – heureza.

„To dialog nierównoprawnych stron: nauczyciela, który w zasadzie stawia pytania różnie rozbudowane i ucznia, który odpowiada; nauczyciela, który wie, do czego zmierza każde pytanie i jakiego logicznego ciągu jest składnikiem i ucznia, który tego nie wie.”

Wyróżniamy pogadankę:

- wstępną,
- przedstawiającą nowe wiadomości,
- kontrolną,
- utrwalającą.

Pogadanka wprowadzająca

Przykład lektury: *Oskar i Pani Róża*

Temat: **Wolontariusz, wolontariuszka, wolontariusze, wolontariat.**

Pytania wprowadzające:

- Czy wiecie, czym jest wolontariat?
- Czy należycie do wolontariatu?
- Jak myślicie, dlaczego wolontariusze są potrzebni?
- Czy chcielibyście, aby w trudnych chwilach był przy was wolontariusz?

Dobra i zła strona zastosowania pogadanki.

Skuteczność pogadanki uzyskamy wtedy, gdy zajęcia będą prowadzone w sposób żywy i interesujący, a formułowane pytania ani za łatwe ani za trudne, po których następuje wystarczająco długie oczekiwanie na odpowiedź.

Jednym z głównych zadań nauczyciela jest wyposażenie ucznia w umiejętność zadawania pytań.

Wprowadzenie pogadanki często prowadzi do pogawędki o wszystkim i o niczym.

Należy uważać, by szkolny dialog nie zamienił się w zabawę „zimno, ciepło, gorąco”.

Podsumowanie

Znajomość różnych metod nauczania jest przydatna, a nawet obowiązkowa w pracy nauczyciela. Pedagog, który potrafi połączyć różne techniki prowadzenia zajęć i umiejętnie wykorzystać je w pracy z uczniem z pewnością osiągnie spodziewane efekty.

Bibliografia

1. Bernacka D., *Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia*, Warszawa 2001.
2. Kościerzyńska J., Chmiel M., Szulc M., Gorzałczyńska-Mróż A., *Nowe słowa na start! Podręcznik do języka polskiego dla klasy ósmej szkoły podstawowej*, Warszawa 2018.

KONIEC